

„Danfæren“, et halvøgentlig Ryheds- og Oplysningsblad for det danske Folk i Amerika,

udgivet af
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Neb.

„Danfæren“ udgår hver Tirsdag og Fredag.
Pris pr. Aargang.
i de Forenede Stater \$1.50. Udlandet \$2.00

Bladet betales i Forfridd.

Beskrivelse, Betaling, Adressforandringer og andet angaaende Bladet adresseres til:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Neb.

Redaktør: **A. M. Andersen.**
Alle Bidrag til „Danfæren“'s Indhold: Afhandlinger, Korrespondancer og Artikler af enhver Art, behøves adresseret til: **A. M. Andersen, Blair, Neb.**

Entered at Blair Postoffice as second-class matter.

Advertising Rates made known upon application.

I Tilfælde af Uregelmæssigheder ved Modtagelsen bedes man flage til det næstliggende Postkæbe. Skulde det ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danfæren“'s Kontor.

Naar Lagerne henvender sig til Folk, der averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at saa Oplysning om det averterede, bedes De altid omtale, at De saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Nytte.

Hvert Menighedsmedlem af Den for Kirke burde være en Holder af „Danfæren“.

Hvordan det nu kan være, saa har man ikke endnu set Senator Forsker omtalt som Kandidat for en Stilling i Taffs Kabinet.

Stillingen i det fjerne Øien vil rimeligvis komme til at se anderledes ud, naar Kina en Gang bliver stærk nok til selv at aabne og lukke sine egne Døre.

Man kan lægge Mærke til, at alle Livdødsindberetninger, at Bryan skal blive Præsidentkandidat igen i 1912, kommer fra demokratisk Side, bemærker D. B.

„Hvorfor holder Sønnene op med at lægge Eg, naar de koster 35c Duffinet?“ spørger en Brooklyn Avis. Formen dertil er Væggene koster 35c Duffinet, naar Sønnene holder op med at lægge.

Abe Auef i San Francisco er saa atter bleven dømt; men vi tør slet ikke vædte paa, at Jyren ikke vil faa en eller anden Chance, hvorved den sin Jøbe vil kunne faa endnu en Lejlighed til at vise sine Auef.

Von Willow siger, at Tyskland fabrikerer Reformere i Tyrkiet. Det vil derfor blive nødvendigt for England at anse tyrkiske Reformere som et bestemt Anslag mod at Civilisation.

I Sharon, Pa., had en Præst for nylig alle Damerne i Kirken om at tage Satten af indtagen de ældre. Det er overfødsligt at bemærke, siger C. R. S., at een Minut efter Announcements var der ikke een Dama, som beholdt Satten paa.

Minneapolis Universitet's Præsident vil begynde at arbejde for William J. Bryan som Præsident for Minnesota-Universitetet i det Tilfælde at Cyrus Northrop, den nuværende Præsident, ikke kan betyges til at forblive i Stillingen. Alle Klubbens Medlemmer understreves Velkomningen.

Castro er ankommen til Frankrig, men ingen synes at vide, hvad han har i Sindet at gøre der. Det vides for sikkert, at det i det mindste ikke er hans Henfigt at spænde nogle Benge af den uhyre fiore Formue, som der siges, han raader over, paa at se Louvre dreje sig paa sin egen Akse.

Følgende Meddelelse skrevet paa en Lap Papir blev efterladt af en Mand, som begik Selvmord i Jackson, Miss. „Zeg har prøvet paa at leve som en Gentleman, men jeg har ikke kunnet.“ Det vil blive vanskeligt for adskillige Mennesker at forstaa, hvorfor det i det hele taget behøvede at gøre en modløs.

Et marokkansk Vidunder. En Forbudslovs, der gik i Opfyldelse.

I Marokko er man i disse Dage levende optaget af en mærkelig Begivenhed, som maaske har mere lægevidenskabelig end politisk Interesse, men som dog muligvis kan faa nogen Indflydelse paa Forholdenes Udvikling i dette mærkværdige Land.

Mulay Mohammed er en Broder til de to konkurrerende Sultanner Abdul Aziz og Mulay Hafid; han opholder sig i Casablanca, hvor han bliver strengt beskyttet af Franskmændene, der frygter for, at han skal flygte og lade sig udraabe til Sultant af de ikke ganske saa Tilhængere, som ogsaa han har.

Denne Mulay Mohammed modtog forleden Dag i sit Hjem, hvor han altsaa i Virkeligheden lever som Konge, Besøg af en fjerde Broder Mulay Sin, der som en Mand af høit og hæderfuldt Navn indfandt sig med en stor Eskorte af indjødte Soldater. En fransk Politimand, der den Dag havde Vagt i Sufet, blev bange for, at Mulay Sin skulde have til Henfigt at hjælpe sin Broder til Flugt; han skyndte sig at fende sine Forsættede Meddelelse om sin Mistanke, og lidt efter ankom saa en Skvadron Soldater og en Del Politier for at forpurre den formentlige Uudviklingsplan.

Da Politiet trængte ind til Brodrene og fandt dem siddende ganske roligt i Samtale med hinanden, forlangte Mulay Mohammed at saa at vide, hvad al den Uro skulde betyde, og da han fik Grunden til at vide, traktede han den franske Politimand, der havde hidfaldt Forskærningen, med en ordentlig Udfærdning paa sit Hjemlands blomsterrige Sprog og udtalte blandt andet meget fint det Nisf, at Allah vilde faa hans Sjue, som han aabenbart ikke forstod at gøre formistig Brug af, med Blintheid.

Da nu denne Mand, paa hvem den høje Herres Bredde og Forbudslovs havde gjort et dybt Indtryk, næste Morgen haagede, opdagede han til sin Forbærlse, at han virkelig i Natens Løb havde mistet Synet paa begge Øjne. Efterrettningen om Mulay Mohammeds Forbudslovs og dens hurtige Opfyldelse bredte sig som en Lobeid over hele Byen, og mange af de Indjødte mente, at der her var set et Mirakel, for at det kunde blive aabenbart, hvem der var den sande, rettroende Sultant.

Da Tilfældet virkelig var mærkværdigt og vakte stor Opsigt, blev der nedhat et Udvalg af Læger, som efter en nøiere Undersøgelse af den blinde Mand erklærede, at der forelaa et Tilfælde af Selvblindehed, der havde haft saa meget lettere ved at give et positivt Resultat, som Mandens Øjne i Forvejen led af en Sygdom, der tidligere eller senere alligevel vilde have gjort ham blind.

Denne Forklaring gaar langt over Hovedet paa de Indjødte; de kan ikke komme bort fra Troen paa, at der er set et Mirakel, og naar nu Efterretningen herom naturnoventdigt naar ud over hele Marokko, vil den sikkert bidrage betydeligt til at styrke Mulay Mohammeds Tilhængere i deres Tro og forsøge deres Antal.

Der er allerede i Marrakech bleven holdt en vigtig Naadslagsning af de mere betydende Raids i Syden; man var her enige om, at Mulay Hafid ikke havde svaret til de Forventninger, man havde næret til ham, og det blev foreslaaet at udraabe Mulay Mohammed til Sultant. Det satte den nægtige og ansete Raïd El Glani sig imidlertid imod; han indrømmede vel, at der var Grund til at være utilfreds med Mulay Hafid, men mente dog, at det vilde være kloget at undgaa det Anark, der uægerligt vilde være Følgen af at udraabe en ny Sultant.

Svad der navnlig harmer mange Marokkanere, er den Omstændighed, at Mulay Hafid følger ganske i Abdul Azis Fodspor, ifken alene i sin Selbning overfor Europe, men ogsaa overfor sin Broders Ministre og Embedsmænd, som næsten alle er forblevne i deres Stillinger, efter at Mulay Hafid er kommet til Magten.

En Udvælselse. Anders Nielsen som Minister.

Landbruksministeriet har bejadt Docentpladsen i Nationaløkonomi ved Landbohøjskolen med cand. polit. Niis Hanen.

Denne Udvælselse har i de interesserede kredse vakt megen Forundring og stærkt Misstemning, da den betegner et vistnok ret enestaaende Brud paa Læraarstiftens naturlige Selvstyre.

Den omtalte Docentplads blev i sin Tid bekladt af Professor Vejtergaard. Hans Afleser blev nuværende Kontorhøjf Warming, der, efter at han var bleven Docent ved Universitetet, fik Tillæbelse til at lade Assistent i Statistisk Bureau, cand. polit. Niis Hansen bejære sine Tidere paa Landbohøjskolen. Hr. Niis Hansen blev imidlertid ikke konstitueret; da Kontorhøjf Warming definitivt traadte tilbage, blev Pladsen opstaaet ledig.

Som Ansøgere meldte sig: Dr. polit. Mackeyrang, cand. Geøfæsi, Dr. polit. Wieth-Knudsen og Dr. Niis Hansen. Efter at et Vedømmelsesudvalg paa 6 Medlemmer — Professorer og Docenter ved Landbohøjskolen — havde drøftet Ansøgernes Kvalifikationer, samlede et Flertal i Vedømmelsesudvalget om Dr. Wieth-Knudsen. Og i det senere afholdte afgørende Læraarvalg mødte sig Dr. Niis Hansen, 13 paa Dr. Wieth-Knudsen, der altsaa blev indtillet til den ledige Docentplads.

Ministeriet har jo imidlertid — mod Seødvne — valgt at gaa paa tværs af Indstillingen, og forbigaa Dr. Wieth-Knudsen, skønt demnes Kvalifikationer er øvrigt et de bedst mulige; vi skal saaledes anføre, at Wieth-Knudsen i 1901 fik tillendat Universitetets Guldmønt og i Beviselse af den statsvidenskabelige Prisopgave og senere, efter et længere Studieophold i Udlandet, vandt den statsvidenskabelige Doktorstitel ved en Disputats om „Formælle og Fremtid“.

I Anledning af denne Affære skriver „København“:

„Dette Strid fra Landbruksminister Anders Nielsen Side vil, ved sin Vilkaarlighed, vække en pinlig Opsigt. Vi tænker ikke alene paa, at en Mand med de fineste Kvalifikationer er bleven tilfidsat for en anden, hvis Kvalifikationer ikke naaer ud over det ganske almindelige. Vi betragter det ganske vist som en skæbnesbanger Fejl, naar Administrationen vilkaarligt tilfidsætter den fremragende Digtighed til Gæst for Magdealigheden — og som saadan maa Niis Hanen betragtes, set i Forhold til Wieth-Knudsen — men paa dette Punkt har Landbruksministeren altsaa en anden Opfattelse. Han holder paa Middelmaadigheden. At han har sine Grunde hertil, er indlysende, men det forekommer os, at Hæfvelsen har Krav paa at erfare, hvorfor Middelmaadigheden i dette specielle Tilfælde skulde foretrakkes. Lad os saa disse Grunde at vide.“

Men vor Hovedank mod Landbruksministeren er den, at han uden tilsyneladende Grund har tilfidsat og krævet Landbohøjskolens Selvstyre. Svad har Landbohøjskolen og dens Direktør gjort, siden man ikke vil give dem den Mand, som de anser bedst tilfaldt til Pladsen?

Vi har i den senere Tid haft saa megen vilkaarlig Administration, saa vi synes, at nu kunde det være nok.

En Erklæring. Luther College.

Selv om Pastor J. J. Skildsig ikke nogen Sinde har bedt mig om at arbejde mod Luther College som Skole eller Institution, ser jeg mig dog tvungen i min Samvittighed for Guds Ansigt at tilbagefalde mit Navns Underskrift paa den Erklæring, der findes i „Danfæren“ Nr. 91 under Overskriften: Luther College, Afsluttende Erklæring.

J. J. Wing.

Lad os endelig være fri for mere Strid angaaende Luther College. Kan „Danfæren“ gøre no-

get for at hjælpe Skolen frem til at tjene vor Kirke, vor Ungdom, og vor Folk, skal det, som før sagt, hjertelig glæde os. Men den Strid, der har staaet om Skolen, kan kun skade baade den og dem, som er involveret i Striden.

Et offentligt Blad er i det hele taget et daarligt Forum for Behandling af lokale og dels personlige Mellemværende. Lad vedkommende Parter komme sammen, og lad dem saa tage en Del Brødre med, som kan domme dem imellem, om de ikke selv magter at faa et Øvør i Stand. Med kristelig Broderind og Belvillie maa en Fortaalse kunne opnaaes.

Intet skulde glæde os mere, den Sag angaaende, end at erfare, at Striden var bilagt paa en god Maade, og Luther College var fuldt af danske lærelystne Ungdom.

Bjerre-Sagen.

„Lolland-Falsters Stiftstidende“ indeholdt en Artikel forleden om „Folketirten og Bjerres Dom“, hvoraf vi skal anføre følgende:

„Den Dom, Kommissionen har afgjort, er bleven betegnet som en Medlidenshedsdom.“

Den er meget andet, men den er vel ogsaa dette. Det vilde ellers være umuligt at finde nogen Mening i de 400 Kroners Bøde i Forbindelse med, at en Mand kan være saaledes, som det i Dommen konstateres, og dog fungere som Præst.

Vi har tidligere sagt vor Mening om Janonemets Bjerre. Selve Beronson har altid været os ganske ligegyldig. Men hvad der ikke har været os ligegyldigt, er den Mærkelighed, at en saadan Mand har kunnet have en Menighed — baade folkelig, religiøs og politisk — samt at Landets Kongepræsident har kunnet falde ham til et høit offentligt Svør, og talrige Mand og kvinder har kunnet, sidde beundrende lyttende til det, der stod fra hans Mund og Ben.

Vi saa heri et sørgeligt Tegns paa noget af den Svamp, der findes i det offentlige Liv. Udviklingens og Skriftløshedens Svamp.

Nu kom altsaa Dommen i en bestemt Sag — ikke 10 Aargange af Landets samlede Smudspræse vil kunne afføde saa megen Skade som denne ene Dom. Med den for Dje kan „Foreningen mod Smudspræsen“ faa en god Indbylle i sin Birkenshed. Thi den viser, at der findes Forhold, der er mere ondartede end Smudspræsens.

Derfor bør denne Dom appelleres til Højesteret. Pastor Bjerre appellerer den umuligvis ikke — han synes jo efter eget Sigende at omgaaes med Tanken om at nedfatte sig som „Valgmeningshedspræst med Hovedkvarter paa Sjælland og Hjalder rundt i Landet, hvor han har Venner“, hvilken Grosfererente uretellig synes at vidne om en Forrytthed, der dog ikke forbaaver os.

Den danske Folketirte rummer næsten hele Landets Befolkning. Mange af dens Medlemmer er ikke Skriverne, men suster at siette Bevarelse af de religiøse Livsværdier og bliver derfor staaende i Folketirten. Men overfor disse, som overfor alle Menigheder — der, jo ikke alene er den mærkelige Sagnemængde i Pedersborg — har Folketirten Forpligtelse. Forst og fremmest har den Forpligtelse til at sørge for, at den forvalter de religiøse Værdier, der er den betroet, paa værdig Vis.

Der har i saa henseende ofte vist sig Brist, og paa mange Omraader er Folketirten Gensjand for Brydninger, som det ikke er latter Opbyggelse at være Vidne til — og som øjenynlig, i hvert Fald til en vis Grad, skyldes Biskoppernes Mangel paa Autoritet og Mangel paa Villie til at erbyrde sig denne ved at satte noget ind paa en fast Optraeden ikke blot nedadtil, men ogsaa opadtil.

Men hvis Forholdene inden for Folketirten tilmed skal vise sig at være af den Art, at Uvederheftighedens mest udprægede Repræsenterer er værdige til at beklæde dens betroede Poster, at Forvaltningen af dens religiøse Værdier kan overlades Folk, hvis hele Habitus er af den Art, at de mellem alvorlige og fandskedskærliche Mænd ikke engang

kan nyde almindelig borgerlig Agtelse eller kan blive betrodne noget foreligt, f. Øts. politisk, Tillsidstvør — saa er man saa langt nede, at Folketirten maa finde sig i, at den, som Tilfældet allerede er, bliver til Spot og Gaan for dens Modstandere, og at dens Venner maa sege bort fra den for at blive fritagne for at være i Selskab af den Art.“

Hr. P. P. Thoreby.

Strats da jeg skulde til at fribe Overkriften, blev jeg bange; thi jeg havde tænkt at vilde fribe Mr.; men da denne Betegnelse uhjælpselig vil komme ind under „Mid-Akademiets“ Skaffelses- eller Mølleaffæne, saa opgav jeg denne for øvrigt ret almindelige Tiltaleform.

„Mid-Akademiets“ slutter med: Svad mener J. Brodre? Nu ved jeg ganske vist ikke, om jeg kan komme ind under denne Kategori — det kommer da an paa, hvor meget De, Hr. P. P. T. lægger i Ordet. Jeg tager Ordet i dets videste Betydning, og saadan taget skriver jeg.

Det Spørgsmaal, som De har bragt paa Bane, er saa forfaldt, har der snart ikke er en Stump tilbage; men det hindrer os jo ikke i, at, som man siger, man kan begynde at koge Suppe paa den forfaldte Kølfeind.

Jeg ser, at De har angrebet Ordet „stokkonvolutiv“; men hvor i al Verden skal vi saa vende os hen? Kunde De blot satte Grænsen for mig og andre almindelige Menninger, saa vilde jeg være Dem meget taknemmelig. Lad mig sige det straks, at jeg ikke kan nøies med den guldne Middelvej, fordi den i de fleste Tilfælde kun er den forgløbte Slendighed. Som „Mid-Akademiets“ ivrogentfyldte Forfatter maa De jo kunde sætte Grænsen — altsaa jeg vent.

Nu vil De maaske forundres over, hvorfor jeg falder i Gærnist over Ders Kritik af Ordet „stokkonvolutiv“, saa er det kun, fordi De har givet min Opponent Skylden for dette Ords Fremkomst i „Øst.“ Dr. det tilhører mig, og jeg er villig til at lade det gaa ind under Møllehjulets frøgtelige Tænder. For Resten har Biggo Saaby ladet det passere gennem den anerkendte Mølle, og saa — ja derfor nærer jeg et svagt Haab om, at baade Stofken og det konvolutive faar Lov til at slippe gennem Mid-Akademiets Spørgrensningsforening. Men lige-gyltigt enten det kommer hestindt igennem Mid-Akademiets eller ikke — sat os en Grænse for det. De falder fremmede Ords Brug i Danf. Derfor Mid-Akademiets er ved at udgive en Ordbog af danske Ord, saa vil jeg gerne iende et Par Ord til Gloveforraadet. Ordene følger:

- Kanon — Aldrummeri.
- Teolog — Gudsvidenskabelig Mand.
- Alk — Trægade.
- at studere — at lægge Vind paa (Se Madvig).
- Student — Vindpaalægger.
- Cycle — Midehjul.

Men undskyld jeg faar saadan en raende Øst til at høje Verbet „be-bovine“ i en Sætning: P. P. be-bovimer — P. P. bebovm — P. P. har faaet Hofmandsdraber.

Med megen Agtelse
Niis Kær.

Markstifter. En underjordisk Dnel.

II.

Aldrig vil jeg kunne glemme Indtrykket af dette besynderlige Møde under Jorden. Nu mærkede jeg først, at et dampet Skar trængte sig ind et eller andet Sted i Nærheden, saa at jeg kunde skimte hans Ansigt. Vi stirrede paa hinanden nogle Øjeblikke under forfærdelig Spænding. Saa forsøgte jeg instinktmaessigt at føre en Haand tilbage for at faa fat i min Revolver. Men jeg var saa tæt indeklemt i Tunnelen, at jeg ikke kunde faa Haanden i min Lomme — sandsynligvis en Iyffelig Omstændighed; thi dersom jeg havde stude, vilde sikkert de Mytstjer, som Skuddet frembragte, have faaet den Mine til at eksploedere, som — efter hvad jeg i næste Øjeblik opdagede — var anbragt i Nærheden og lige under Støttet.

Medens jeg prøvede paa at faa fat i min Revolver, søgte Manden

at komme mod mig; men han var ligejaa meget hindret af Pladsens Enærvedhed som jeg, og vi vedblev at stirre hinanden ind i Øjnene ude af Stand til at slaa til.

Pludselig opdagede jeg, at han i Sinng bevagede Hænderne, og da jeg saa nærmere til, lagde jeg Mærke til, at han holdt en elektrisk Ledningsstraad, som han forsøgte at trække frem. Hans Henfigt var øjeblikkelig klar for mig: han forsøgte paa at faa sluttet Strømmen, bringe Minen til at eksploedere og isprænge Støttet, og ogsaa og ogsaa os to i Luften.

Der var kun een Ting at gøre. Med en næsten overnemmeflig Anstrængelse klemte jeg mig frem og greb Jyren om Haandledet, medens han rasende kæmpede for at frigøre sig.

Grindringen om denne Mand's dødsblege, af Gad forrutne Ansigt og fjerrende Øjne træde atter levende frem for mig, nu da jeg skriver derom. Naar denne Maade, uden at kunne skade hænden, saa vi og kæmpede i dette trange, ubøgelige Rum — han anstrængede hver Nerve for at kunne slutte den elektriske Strøm og antænde Minen, jeg opbyndede alle mine Kræfter for at gøre hans Hænder magtesløse.

Jeg vil ikke tænke paa, hvorledes Kampen kunde have endt. Mine Kræfter aftog hurtigt, men Anarfiten havde faaet udhvilet sig og var dertil en stærk Mand. At faa Hjælperetom mig umuligt. Selv om nogen skulde følge efter mig ind i Tunnelen, kunde jeg ikke se, hvorledes nogen skulde kunne bistaa mig. Og for øvrigt — med den jævaalige Mangel paa Initiativ hos russiske underordnede, vilde de naeppe finde paa at trænge ind i Tunnelen og søge efter mig uden nogen Befaling fra en overordnet.

Sekunder blev Minutter, og bestandig holdt vi begge samme fortvilede Græb, han i Traaden og jeg i hans Haandled. Derfor nogen Sinde et Menneske har forsøgt at dræbe et andet med Øjnene, saa gjorde denne Mand det med mig. Alt efterdem Tiden skred frem, søgte jeg mit Dag i ham blive lygere af ren Udmattelse. Det jeg gjorde en pludselig Bevægelse, lyffedes det mig at faa en Slynge af den højelige Traad mellem mine Tænder, og der laa jeg nu og gaaned paa Metallet, som fandtes inden i den gummiakkede Traad, i det fortvilede Haab, at dersom det skulde lyffes min Modstander at trække Traaden fra mig, den da maatte være for fort for sin Vefstemmelse. Da min Modstander mærkede min Henfigt, gjorde han sit yderste for at rykke Traaden fra mig, men det lyffedes ham heldigvis ikke.

Til min store Lettelse brast endelig Traaden, og da Manden fandt Spillet tabt, opgav han at kæmpe. Jeg bemttede denne Forandring i Situationen til at parlamentere med ham.

„Se“, sagde jeg, „vi er begge to fangede som Ratter i en Fælde. Jeg har et Forslag at gøre Dem. Dersom De nu følger mig roligt ud af Tunnelen til det Hus, der er i mine Folks Besiddelse, saa lover jeg Dem fuld Pardon for Ders Andel i Sammenstørelsen, forudsat at De opgiver mig Navnene paa Ders medskyldige. Saaar De ind derpaa?“

Anarfiten saa haanligt paa mig. „Det lyder meget godt; men der er blot det i Vejen, at jeg ikke tror paa Ders Løfte om Pardon. Naar De har faaet at vide af mig, hvad De ønsker at vide, saa hanger De mig.“

„Svad kan jeg gøre for at overbevise Dem?“ spurgte jeg. „Zeg vil hærge derpaa!“

„Zeg hærger ved min Gærre, Gærens Navn!“

Virkingen af mine Ord var kun den, at Manden saa vidt paa mig og spottede mig for at vise sit Gad mod Ruslands Regent. Det saa ud, som om mine Underhandlinger skulde mislyffes og vi begge omkomme derne. Efter et Øjeblik's Tøds-hed udbrød han pludselig: „For De sværge ved Ders Møbers Navn?“